

BEOORDELINGSMODEL

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

DE KOUDE OORLOG

+

NEDERLAND EN DE VERENIGDE STATEN NA DE TWEDE WERELDOORLOG

☒	1	C	
☒	2	B	
☐	3	maximumscore 2
• bewering 3 • bewering 4	1
1
☐	4	maximumscore 2
Voorbeeld van een juist antwoord is: • economische reden: Nederland kon de economische steun/Marshallhulp goed gebruiken om de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog te kunnen betalen • politieke reden: de Verenigde Staten lieten zien te willen helpen tegen de dreiging uit de Sovjetunie / het 'communistische gevaar' te willen indammen	1
1
☐	5	maximumscore 2
de nummers 1, 2, 6, 7 en 10

Indien vijf antwoorden juist
Indien drie of vier antwoorden juist
Indien geen, een of twee antwoorden juist | 2
1
0 |
| ☐ | 6 | maximumscore 2
Voorbeeld van een juist antwoord is: <ul style="list-style-type: none"> • De bron is bruikbaar, omdat daaruit blijkt dat een groot deel van de Nederlandse bevolking de strijd tegen het communisme belangrijk vond / een minderheid van de Nederlandse bevolking de strijd tegen het kapitalisme belangrijk vond • en dat is een belangrijk onderwerp tijdens de Koude Oorlog | 1
1 |
| ☐ | 7 | maximumscore 1
Uit het antwoord moet blijken dat de spotprent is gemaakt door een tegenstander, want de Verenigde Staten lijken vredelievend (de vredesduif) maar zijn agressief (de bom / de onguur uitziende personen) / de Verenigde Staten maken van een bom een vredesduif. | |
| | | <i>Opmerking</i>
<i>Alleen als na 'tegenstander' een juiste uitleg volgt, mag een scorepunt worden toegekend.</i> | |
| ☒ | 8 | A | |

Vraag	Antwoord	Scores
○ 9	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • politiek besluit: scheiding van Oost- en West-Berlijn / (het begin van) de bouw van de Muur / het aanbrengen van prikkeldraad voordat de Muur gebouwd werd • sociaal gevolg: families/gezinnen/vrienden werden uit elkaar gerukt / Oost- en West-Berlijners/Duitsers konden elkaar niet meer vrijelijk ontmoeten/niet meer naar elkaar toe gaan 	<p>1</p> <p>1</p>
○ 10	<p>maximumscore 1</p> <p>eerst bron 7, dan bron 5 en ten slotte bron 6</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Er is slechts één juiste tijdvolgorde.</i></p>	
○ 11	<p>maximumscore 1</p> <p>(één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> → de communisten (CPN) → de orthodox-protestanten (SGP) → de pacifistisch-socialisten (PSP) 	
○ 12	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> → Het affiche werd beschouwd als een belediging van een bevriend staatshoofd / de bevrijders van Nederland in de Tweede Wereldoorlog / de verstrekkers van de Marshallhulp. → Het affiche werd als opruiend/gezagsondermijnd/niet-gezagsgetrouw ervaren. → De president werd vergeleken met oorlogsmisdadigers uit de Tweede Wereldoorlog en dat vond men onterecht. 	
○ 13	<p>maximumscore 1</p> <p>Nee, de opvatting van de pater was niet kenmerkend, omdat de katholieken (in meerderheid de buitenlandse politiek van) de Verenigde Staten steunden.</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Alleen als na 'nee' een juiste verklaring volgt, mag een scorepunt worden toegekend.</i></p>	

Vraag	Antwoord	Scores
○ 14	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>Indien gekozen wordt voor 'melden' (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> → Je moet luisteren naar een oproep van de overheid / het is je (burger)plicht. → Het gaat om de strijd tegen uitbreiding van het communisme. → Deze oorlog is noodzakelijk voor het behoud van de wereldvrede. <p>Indien gekozen wordt voor 'dienstweigeren' (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> → Oorlogsgeweld is verkeerd / pacifisme is goed. → Het is een onrechtvaardige oorlog / er vallen onschuldige slachtoffers / er staan geen directe Amerikaanse belangen op het spel. → Het communisme is geen bedreiging voor de wereld(vrede). <p>per juiste reden</p> <p><i>Opmerking</i> Alleen als na een keuze een passende reden volgt, mag een scorepunt worden toegekend.</p>	1
○ 15	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>De tekenaar is negatief, want (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> → de bondgenoten (de letters NATO/NAVO) doen precies wat de Verenigde Staten willen. → de zittende figuur/Verenigde Staten neemt/nemen een hooghartige houding aan. → de dollartekens op de vlinderdas geven aan dat het de Verenigde Staten vooral om geld (= economische macht) gaat. <p><i>Opmerking</i> Alleen als na 'negatief' een juiste uitleg volgt met een onderdeel van de bron, mag een scorepunt worden toegekend.</p>	
○ 16	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • betrouwbare informatie, omdat de soldaat een ooggetuige is geweest bij een gebeurtenis / de wreedheid toegeeft van/kritiek heeft op de Sovjetunie • niet genoeg, omdat de bron slechts de weergave/een impressie/een mening van één persoon is 	1 1
● 17	<p>C</p>	
○ 18	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • situatie: DDR-burgers ontvluchten massaal hun land / gaan massaal naar West-Duitsland/het Westen • verklaring: hogere levensstandaard in het Westen / meer vrijheid / meer (economische) mogelijkheden / meer mogelijkheden (dankzij grotere vrijheden in Oost-Europese landen) om naar het Westen te vluchten 	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

○ 19 **maximumscore 2**

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Bang voor een verenigd Duitsland, omdat (één van de volgende): 1
 - Duitsland erg veel macht zou krijgen en daardoor een (te) grote invloed zou kunnen uitoefenen binnen Europa/de Europese Unie.
 - Duitsland niet te vertrouwen zou zijn vanwege de rol die het speelde bij het uitbreken van twee wereldoorlogen.
 - Duitsland zich meer op interne ontwikkelingen (in het voormalige Oost-Duitsland) zou gaan richten dan op externe ontwikkelingen (binnen Europa/de Europese Unie).
- Niet bang voor een verenigd Duitsland, omdat (één van de volgende): 1
 - Duitsland was een trouw lid gebleken van de Europese Unie.
 - Duitsland een groot belang had in de Europese handel (en dus behoefte had aan stabiliteit).
 - Duitsland een betrouwbare bondgenoot binnen de NAVO was gebleken.
 - Duitsland een stevig parlementair democratisch systeem/rechtsstaat had ontwikkeld na de Tweede Wereldoorlog.

DE INDUSTRIËLE SAMENLEVING IN NEDERLAND

+

DE VERHOUDING MENS EN MILIEU

- 20 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juist antwoord is:
De wasserij vervuilde het water, terwijl een bierbrouwer juist schoon water nodig had.

- 21 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):
→ verplaatsing van de bierbrouwerij of wasserij
→ andere aan- of afvoer van water

Opmerking

Alleen als het antwoord past in de tijd/niet anachronistisch is, mag een scorepunt worden toegekend.

- 22 **maximumscore 2**
Voorbeeld van een juist antwoord is (twee van de volgende):
→ Mensen met geld durfden niet/waren niet bereid dat geld te investeren in nieuwe technologieën.
→ In Nederland waren weinig grondstoffen.
→ Men voelde geen noodzaak tot industrialisatie / de huisnijverheid voldeed (tot op zekere hoogte).

per juiste reden

1

- 23 **maximumscore 2**
Voorbeeld van een juist antwoord is (twee van de volgende):
→ Een verbod op deze vormen van kinderarbeid was moeilijk te controleren (in de particuliere sfeer).
→ Kinderen waren in die sectoren onmisbare arbeidskrachten.
→ Er was (nog) geen financiering voor de invoering van de leerplicht.
→ Arme gezinnen konden de bijdrage van kinderen aan het inkomen niet missen.

per juiste reden

1

- 24 **maximumscore 2**
Uit het antwoord moet blijken dat
- het gemeentebestuur door deze maatregel het grachtwater ondrinkbaar wilde maken, 1
 - waardoor het grachtwater (als drinkwater) geen besmettingsbron meer van cholera zou kunnen zijn 1

- 25 C

Vraag	Antwoord	Scores
○ 26	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verslaving aan alcohol / alcohol is slecht voor de gezondheid / brengt het bestaan in gevaar • het (bestedbare) gezinsinkomen neemt af door de uitgaven aan alcoholische drank / het gezin(sbudget) lijdt eronder 	<p>1</p> <p>1</p>
○ 27	<p>maximumscore 2</p> <p>Bron 15 hoort bij hoofdstuk 1. Bron 16 hoort bij hoofdstuk 2. Bron 14 hoort bij hoofdstuk 3.</p> <p>Indien drie antwoorden juist Indien twee antwoorden juist Indien geen of een antwoord juist</p>	<p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>
○ 28	<p>maximumscore 3</p> <p>Uit het antwoord moet blijken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij begrip arbeidsdeling hoort scène a, want hij voert slechts één bepaalde handeling uit / iedereen in de fabriek heeft een speciale taak (Chaplin draait de moeren aan, een andere persoon slaat de moeder vast, de voorman houdt toezicht) • Bij begrip kapitalisme hoort scène c, want door het hoge arbeidstempo wordt geprobeerd zoveel mogelijk winst te maken <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij begrip kapitalisme hoort scène b, want door de eetmachine zou de productie / de winst groter worden • Bij begrip vakbeweging hoort scène d, want de vakbeweging probeerde o.a. door demonstraties betere werkomstandigheden te krijgen voor de arbeiders <p><i>Opmerking</i> <i>Alleen als na een juiste combinatie van begrip en scène een juiste uitleg volgt, mag een scorepunt worden toegekend.</i></p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
○ 29	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is: De maker is negatief over het kapitalisme, want hij vergelijkt de arbeiders op weg naar de fabriek met een kudde makke schapen / hij laat zien dat de mens ondergeschikt is geworden aan de machine.</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Alleen als na 'negatief' een bijpassende uitleg volgt, mag een scorepunt worden toegekend.</i></p>	

Vraag	Antwoord	Scores
● 30	A	
○ 31	<p>maximumscore 3 Bron 21: periode 3 Bron 22: periode 2 Bron 23: periode 1 Bron 24: periode 3 Bron 25: periode 2</p>	
	Indien vijf antwoorden juist	3
	Indien vier antwoorden juist	2
	Indien twee of drie antwoorden juist	1
	Indien geen of één antwoord juist	0
● 32	D	
○ 33	<p>maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat in de jaren zestig de lonen en prijzen elkaar razendsnel (op)volgden / de inflatie steeg.</p>	
● 34	D	
● 35	D	
○ 36	<p>maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="316 1216 1385 1319">• In het begin van de 20e eeuw vooral door afkomst, want het milieu waar je vandaan kwam bepaalde of je geld had / wel of niet naar school kon / welke vorm van onderwijs je kon volgen / hoe groot de kans was op een baan <li data-bbox="316 1319 1385 1413">• Aan het einde van de 20e eeuw vooral door opleiding, want je aanleg bepaalde de mogelijkheden tot het volgen van een bepaalde vorm van (vervolg)onderwijs / of je hogerop kon komen 	<p>1</p> <p>1</p>
	<p><i>Opmerking</i> <i>Alleen als na een juiste keuze een juiste uitleg volgt, mag een scorepunt worden toegekend.</i></p>	
○ 37	<p>maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat de leerling een ander, actueel milieuconflict kan noemen, bijvoorbeeld de uitbreiding van het aantal vluchten op/de geluidsoverlast van Schiphol, de gaswinning in de Waddenzee, enz..</p>	
○ 38	<p>maximumscore 2 De leerling kan juiste argumenten noemen die passen bij de verschillende belangen van de partijen in het genoemde conflict, bijvoorbeeld bij het conflict rondom de uitbreiding van het aantal landingsbanen op Schiphol:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="316 1879 1385 1944">• argument van de overheid: de uitbreiding van Schiphol creëert veel werkgelegenheid / is goed voor de ontwikkeling van de economie <li data-bbox="316 1944 1385 2004">• argument van de milieubeweging: de uitbreiding van Schiphol geeft een ontoelaatbare toename van de geluidsoverlast 	<p>1</p> <p>1</p>

BRONVERMELDING

- 1: bewerkt door Cito/CEVO.
- 2: naar: P. Klein, Herrijzend Nederland, opstellen over Nederland in de periode 1945-1950, Den Haag 1981, pag. 130.
- 3: naar: J. Roberts, The illustrated history of the world, volume 9, Emerging Powers, Alexandria-Virginia 1998, pag. 97.
- 4: D. Czechatka en W. Wolf, Nach vier Jahrzehnten, Ein Rückblick auf die deutsche Teilung, Berlin 1992, pag. 51.
- 5: D. Czechatka en W. Wolf, Nach vier Jahrzehnten, Ein Rückblick auf die deutsche Teilung, Berlin 1992, pag. 55.
- 6: P. Hintzen, Duitsland, bewogen hart van Europa, Nijmegen 1996, pag. 250.
- 7: W. v. d. Spek, De V.S. van Amerika 1917-1949, N.O.T., Amsterdam 1983, pag. 33.
- 8: H. Vossen e.a., Vertrouwde patronen nieuwe dromen, IJsselstein 1992, pag. 113.
- 9: naar: P. Fortuyn, Babyboomers, autobiografie van een generatie, Utrecht 1998, pag. 137.
- 10: A. de Beer e.a., Geschiedenis in Onderwerpen 4M, Amsterdam 1978, pag. 108.
- 11: naar: <http://koudeoorlog.uitdaging.org/alleentekst/tvscripts/20Soldaten.html>.
- 12: K. Lau, Deutschland auf dem Weg zur Einheit, Braunschweig 1990, pag. 24.
- 13: J. van der Lans en H. Vuijsje, Lage Landen Hoge Sprongen, Nederland in beweging 1898-1998, Wormer 1998, pag. 161.
- 14: J. van der Lans en H. Vuijsje, Lage Landen Hoge Sprongen, Nederland in beweging 1898-1998, Wormer 1998, pag. 127.
- 15: K. van Weringh, Albert Hahn, Amsterdam 1974, pag. 49.
- 16: J. van der Lans en H. Vuijsje, Lage Landen Hoge Sprongen, Nederland in beweging 1898-1998, Wormer 1998, pag. 127.
- 17: tekst bewerkt naar: <http://www.filmsite.org/mode.html>
- afbeelding 1 en 2: http://www.dvdreview.com/fullreviews/modern_times.shtml
- 18: tekst bewerkt naar: <http://www.filmsite.org/mode.html>
- 19: http://us.imdb.com/gallery/mptv/1097/Mptv/1097/9463_0002.jpg?path=gallery&path_key=0027977
- 20: naar: J. Bank e.a., Delta, Nederlands verleden in vogelvlucht, deel 3, De nieuwste tijd: 1813 tot heden, Groningen 1993, pag. 179.
- 21: J. van der Lans en H. Vuijsje, Lage Landen Hoge Sprongen, Nederland in beweging 1898-1998, Wormer 1998, pag. 135.
- 22: P. Timmermans, Historisch Album Zuid-Holland, Zaltbommel 1993, pag. 41.
- 23: Ach lieve tijd, Twintig eeuwen Nijmegen, de Nijmegenaren en hun rijke verleden, Zwolle 1986, pag. 168.
- 24: J. van der Lans en H. Vuijsje, Lage Landen Hoge Sprongen, Nederland in beweging 1898-1998, Wormer 1998, pag. 209.
- 25: H. Diederiks e.a., Van agrarische samenleving naar verzorgingsstaat, De modernisering van West-Europa sinds de vijftiende eeuw, Groningen 1997, pag. 276.
- 26: naar: F. Behrendt, Behrendt bij de les (CD-rom), commissie Cliomatica VGN, 1997.
- 27: naar: M van Leeuwen en N. Punt (red.), Een teken aan de wand, Album van de Nederlandse samenleving 1963-1983, Amsterdam 1983, pag. 161.